

عربی (زبان قرآن (۱))

۱-

(هسین رضایی، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست عبارت: مادر به فرزندان در انتخاب لباس‌های مناسب سن آنان، کمک می‌کند.

۲-

(هسین رضایی، ترجمه، صفحه‌ی ۲۵)

صورت صحیح ترجمه: هنگامی که سرعتش را از دست می‌دهد،

۳-

(مریم آقایاری، ترجمه، ترکیبی)

«لاحظنا»: دیدیم / «سوداء»: سیاهی / «فی سماء القرية»: در آسمان روستا / «فهرینا»: پس فرار کردیم / «إلی بیوتنا»: به خانه‌هایمان

۴-

(مریم آقایاری، مفهوم، صفحه‌ی ۳۵ و ۳۷)

ترجمه آیه مورد سؤال: «همانا این امت شما است، امتی واحد (یکپارچه)». که با همه گزینه‌ها که به اتحاد و هم‌بستگی اشاره دارند، تناسب دارد، جز گزینه‌ی «۴».

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: دست خدا همراه جماعت است.

گزینه‌ی «۲»: و همگی به ریسمان خداوند متمسک شوید و پراکنده نشوید.

۵-

(سعید بعفری، لغت، ترکیبی)

«دفتر الذکریات هو دفتر نستعمله لكتابة الذکریات الّتی تبقی فی ذهننا.»:

دفتر خاطرات دفتری است که (ما) آن را برای نوشتن خاطراتی که در ذهن ما می‌ماند، به کار می‌بریم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: همانا زمستان فصلی است که برف و باران در آن بسیار می‌بارد.

گزینه‌ی «۳»: دریا مساحتش و عمقش از اقیانوس کوچکتر است.

گزینه‌ی «۴»: گمرک اداره‌ای مسئول بازرسی چیزهایی است که مسافران از کشورهای دیگر آن‌ها را (با خود) حمل می‌کنند.

۶-

(سعید بعفری، لغت، ترکیبی)

مِهْرَجَان = حَفْلَة / غِیمَة = سَحَاب / إِسَاءَة ≠ إِحْسَان

۷-

(مبیر همایی، قواعد، صفحه‌ی ۲۷ و ۲۸)

در گزینه‌ی «۱» فعل «سَتَسْتَمِعُونَ» در باب اِفتعال (استماع) قرار دارد.

۸-

(مبیر همایی، قواعد، صفحه‌ی ۲۹)

در گزینه‌ی «۲» فعل «لا تجتمع» فعل لازم است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌ی «۱»: ما: مفعول است.

در گزینه‌ی «۳»: أی: مفعول است.

در گزینه‌ی «۴»: أهدأ: مفعول است.

۹-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۲۷ و ۳۸)

تَخَرَّجَ: دانش آموخته شد، فارغ‌التحصیل شد (ماضی از باب تَفَعُّل)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «لا تَتَفَكَّر»: فعل نهی، مفرد مذکر مخاطب از باب تَفَعُّل: نیندیش، فکر نکن

گزینه‌ی «۲»: «تُكَلِّمُ»: فعل مضارع، مفرد مؤنث غائب از باب تَفَعُّل: صحبت می‌کند

گزینه‌ی «۳»: «عَلَّمَ»: فعل امر، مفرد مذکر مخاطب از باب تَفَعُّل: یاد بده

۱۰-

(مریم آقایاری، مکالمه، صفحه‌ی ۳۰)

تعداد همراهان چندتا هستند؟ شش (نفر): پدر و مادرم و دو خواهرم و دو برادرم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: شش (نفر): پدرم و خواهرم و دو برادرم (نادرست).

گزینه‌ی «۳»: پنج (نفر): پدر و مادرم و دو خواهرم و برادرهایم (نادرست).

گزینه‌ی «۴»: چهار (نفر): پسر و خواهرم و برادرم.

عربی زبان قرآن (۱۲)

۱۱-

(مبیر همایی، ترجمه، صفحه‌ی ۲)

أُمَّهَاتُنَا: مادران ما / أولادهن: فرزندانشان / أحسن حال: بهترین حال / يُرشدنهم: آن‌ها را راهنمایی می‌کنند

۱۲-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، ترجمه، صفحه‌ی ۲)

هذا: این / نَمُوذَجُ تَرَبُّوْی: نمونه‌ای تربیتی است / لِيَهْتَدِيَ بِهِ: تا با آن هدایت شوند / كُلُّ الشَّبَابِ: همه جوانان
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه‌ی «۱»: يَجِبُ عَلَيْنَا الإِهْتِمَامُ: ما باید (واجب است بر ما) توجه کنیم / مصالح البلد: منافع کشور / الإِقْتِصَادُ: صرفه‌جویی / استهلاك الكهرباء: مصرف برق
گزینه‌ی «۲»: لَا تَشْشِ: راه نرو / مَرَحًا: شادمانه و با ناز و خودپسندی / كُلُّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ: هر خودپسند فخر فروشی
گزینه‌ی «۴»: أَقْصَدُ فِي مَشِيكِ: در راه رفتنت میانه‌روی کن / اغْضُضْ: پایین بیاور

۱۳-

(مریم آقاییاری، ترجمه، ترکیب)

ترجمه‌ی درست گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «المطبعة» به معنی «چاپخانه» درست است.
گزینه‌ی «۲»: ورزشکاران برنده در ورزشگاه مدرسه‌مان تمرین می‌کردند.
گزینه‌ی «۴»: آن زن میهمان‌نواز غذاهای خوشمزه‌ای از آشپزخانه آورد.

۱۴-

(مریم آقاییاری، مفهوم، صفحه‌ی ۱۳)

«سکوت طلاست و سخن نقره». این عبارت به برتری سکوت و خاموشی (کم‌گویی) بر پُرگویی (سخن) اشاره دارد که با گزینه‌ی «۳» تناسب بیش‌تری دارد.

۱۵-

(مسین رضایی، لغت و قواعد، صفحه‌ی ۶ و ۷)

در این گزینه، «خَیْر» اسم تفضیل و به معنی «بهترین» است، ولی در سایر گزینه‌ها مصدر و به معنی «خوبی» است.

۱۶-

(مسین رضایی، لغت و قواعد، صفحه‌ی ۵)

أَصْفَرُ: کوچک‌تر (اسم تفضیل است)، ولی بقیه کلمات معنای رنگ دارند.

۱۷-

(سعید معفری، قواعد، صفحه‌ی ۱۲)

قَدَمٌ: ماضی / ذُكِرَ: ماضی مجهول / يُرشد: مضارع

۱۸-

(سعید معفری، قواعد، صفحه‌ی ۵ و ۸)

اسم مکان: منزل / اسم‌های تفضیل: الأكبر، أجمل

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: اسم مکان: متجر / اسم تفضیل: ندارد.
گزینه‌ی «۲»: اسم مکان: المطعم / اسم تفضیل: الكبرى
گزینه‌ی «۴»: اسم مکان: المكتبة / اسم تفضیل: الأفاضل

۱۹-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌های ۷، ۱۰، ۱۱ و ۱۳)

أَسْخَطَ: ماضی مزید از باب إفعال است. «مؤمن پروردگارش را به‌مانند صبر و بردباری راضی نکرد و شیطان را به‌مانند خاموشی خشمگین نکرد.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: المسجد: اسم مکان به معنی محل سجده و عبادت
گزینه‌ی «۳»: خَیْرٌ: بهترین (اسم تفضیل)
گزینه‌ی «۴»: يُكَلِّفُ: فعل مزید از باب تفعیل (مفرد مذکر غائب از مصدر تکلیف)

۲۰-

(مریم آقاییاری، مکالمه، صفحه‌ی ۹)

آیا پیراهن ارزان‌تری دارید؟ بله، بفرما، نگاه کن ای دوست من!

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: بله، مبلغ دوست و سی هزار تومان شد.
گزینه‌ی «۳»: خَیْر، آن مغازه همکارم است. او شلوارهای بهتری دارد.
گزینه‌ی «۴»: سرور من، قیمت پیراهن‌های زنانه برحسب جنس‌ها فرق می‌کند.

عربی (بان قرآن (۱))

۲۱-

(مسین رضایی، ترجمه، ترکیبی)

نظایحای مهم در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: ... فرا می‌گیریم.

گزینه‌ی «۳»: آموزگار ... طرز... باید ... نظرش یاد بگیریم.

گزینه‌ی «۴»: در مدرسه ... خوب یاد دادند ... آن‌ها

۲۲-

(مسین رضایی، ترجمه، صفحه‌های ۳۶، ۳۷ و ۳۸)

صورت صحیح ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

۱) برادرانتان را پراکنده نکنید.

۲) احترام بگذار به باورهای کسی که چون برادر با تو معاشرت می‌کند.

۴) خانه ویران و قلبی که از عشق تهی شد، شبیه هم شده‌اند.

۲۳-

(مسین رضایی، ترجمه، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

صورت صحیح ترجمه: همراه این‌که هریک از آن‌ها عقاید خویش را نگه دارد.

۲۴-

(مریم آقایی، مفهوم، صفحه‌ی ۳۶)

«هر گروهی به آنچه که دارند، شادمانند.» منظور این است که «هر کسی به دین و

عقیده خود راضی و خشنود است.» که با گزینه «۲» تناسب بیش‌تری دارد.

۲۵-

(مسین رضایی، مفهوم و قواعد، ترکیبی)

ما فرَعَتْ - يَنْتَظِرُونَ - هُمْ

«مدرسه بعد از پایان ساعت درسی از دانش‌آموزان کاملاً خالی نشد و پدر و مادرها

منتظر دخترانشان هستند.»

۲۶-

(سعید یعقوبی، لغت و مفهوم، ترکیبی)

خفتگان: بادی شدید است که از مکانی به مکان دیگری منتقل می‌شود. (نادرست)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «گذرنامه: چیزی است که دولت آن را به مسافر می‌دهد تا با آن سفر جایز باشد.

گزینه‌ی «۲»: «سردرد: دردی در سر است و گاهی به‌خاطر زیادی کار می‌باشد.

گزینه‌ی «۴»: «خمیردندان: آن را برای شستن دندان‌ها با مسواک به‌کار می‌بریم.

۲۷-

(سعید یعقوبی، لغت، صفحه‌ی ۲۶ و ۳۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «أعاصیر: جمع التکسیر لـ«إعصار»

گزینه‌ی «۲»: «ظاهرة: مفرد لـ«ظواهر»

گزینه‌ی «۳»: «عَمَلَاء: جمع التکسیر لـ«عمیل»

۲۸-

(مبیر همایی، قواعد، صفحه‌ی ۲۹)

در گزینه‌ی «۲» فعل «یشتغلون» (کار می‌کنند) لازم است و به مفعول نیاز ندارد.

دیگر فعل‌ها متعدی هستند زیرا بعد از آن‌ها مفعول آمده است.

۲۹-

(مبیر همایی، قواعد، صفحه‌ی ۲۷)

در گزینه‌ی «۲» فعل «أشتری» ثلاثی مزید از باب «افتعال» است.

۳۰-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، مکالمه، صفحه‌ی ۳۰ و ۳۰)

«بطاقة» مؤنث است، پس ضمیری که در فعل «أشتریتُهُ» آمده و مذکر است، نادرست

است و باید به‌صورت مؤنث بیاید: إشتریتُها

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: چرا به‌خوبی به عربی صحبت می‌کنی؟ زیرا من این زبان را بسیار دوست دارم.

گزینه‌ی «۳»: در کیفیت چیست؟ در کیفم مسواک و خمیر دندان و حوله است.

گزینه‌ی «۴»: این قرص‌ها چیست؟ قرص‌هایی آرام‌بخش برای مادر بزرگم است.

زبان انگلیسی (۱)

۳۱-

(علی شکوهی)

ترجمه‌ی جمله: «ما به یقین می‌دانیم که زندگی در خارج بهتر از ماندن در اینجا است.»
توضیح: برای مقایسه‌ی بین دو چیز یا دو نفر از صفت تفضیلی استفاده می‌کنیم. صفت "good" که صفتی بی‌قاعده است، در حالت تفضیلی به "better" تبدیل می‌شود و در این جمله باید بعد از آن از "than" استفاده کنیم. ضمناً صفت تساوی با ترکیب {as + صفت ساده + as} ساخته می‌شود (دلیل نادرستی گزینه‌های «۲» و «۴»).
ترکیب "best than" در گزینه‌ی اول هم ترکیب نادرستی است.

(گرامر)

۳۲-

(عبدالرشید شفیعی)

ترجمه‌ی جمله: «برادرم دارد در دانشگاه تهران فلسفه می‌خواند. او هر جا که می‌رود، همیشه کتاب‌های افلاطون را با خود حمل می‌کند.»

۱) نیاز داشتن ۲) اهدا کردن

۳) حمل کردن ۴) توصیف کردن

(واژگان)

۳۳-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ی "basement" (زیرزمین) که زیر آن خط کشیده شده احتمالاً نوعی از "place" (مکان) است.»

(درک مطلب)

۳۴-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «چرا عنکبوت‌ها برای انسان‌ها مفیدند؟»
«برخی (از آن‌ها) آفات حشره (حشرات موزی) را می‌خورند.»

(درک مطلب)

۳۵-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «به کدام سؤال در متن پاسخ داده نمی‌شود؟»
«عنکبوت‌ها چه مدت زندگی می‌کنند؟»

(درک مطلب)

۳۶-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «طبق متن، عنکبوت‌ها مرتبط با حشرات‌اند.»

(درک مطلب)

۳۷-

(رضا کیاسالار)

ترجمه‌ی جمله: «کدام‌یک از موارد زیر بهترین عنوان برای این متن خواهد بود؟»

«آسیب‌های مغزی و از دست دادن حافظه»

(درک مطلب)

۳۸-

(رضا کیاسالار)

ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ی "helmet" که زیر آن خط کشیده شده در بند اول شاید نوعی

از کلاه سخت (سفت) باشد.»

(درک مطلب)

۳۹-

(رضا کیاسالار)

ترجمه‌ی جمله: «کدام‌یک از موارد زیر به‌عنوان یکی از عوامل TBIها ذکر نشده

است؟»

«حرارت»

(درک مطلب)

۴۰-

(رضا کیاسالار)

ترجمه‌ی جمله: «از متن چه می‌فهمیم؟»

«فراموشی معمولاً سبب نمی‌شود که شما نامتان را فراموش کنید.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۱)

۴۱-

(فرزاد روشنی، معادله و مسائل توصیفی، صفحه‌ی ۲۶ تا ۳۴)

اگر عدد مورد نظر را x در نظر بگیریم ثلث آن معادل $\frac{x}{3}$ ، خمس آن معادل $\frac{x}{5}$ و ربع آن معادل $\frac{x}{4}$ می‌باشد.

$$\frac{x}{3} + \frac{x}{5} = 34 + \frac{x}{4} \Rightarrow 60 \left(\frac{x}{3} + \frac{x}{5} \right) = 60 \left(34 + \frac{x}{4} \right)$$

$$20x + 12x = 15x + 2040 \Rightarrow 17x = 2040 \Rightarrow x = 120$$

$$\frac{1}{2}x - \frac{1}{3}x = \frac{120}{4} = 30$$

۴۲-

(فرزاد روشنی، معادله و مسائل توصیفی، صفحه‌ی ۲۶ تا ۳۴)

اگر قیمت آبگرمکن را x فرض کنیم:

$$x = \Delta \Rightarrow 3(\Delta)^2 + k(\Delta) - 10 = 0 \Rightarrow 75 + 5k - 10 = 0$$

۴۵- (عمید زرین‌کفش، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۳۹ تا ۴۲)

برای حل معادله به روش مربع کامل ابتدا عدد ثابت معادله را به طرف راست می‌بریم، سپس طرفین معادله را بر ضریب x^2 تقسیم می‌کنیم و در نهایت مربع نصف ضریب x را به طرفین معادله اضافه می‌کنیم:

$$2x^2 + 7x - 3 = 0 \Rightarrow 2x^2 + 7x = 3 \Rightarrow x^2 + \frac{7}{2}x = \frac{3}{2}$$

$$\frac{\text{اضافه کردن مربع نصف ضریب } x}{\left(\frac{1}{2}x\right)^2} \rightarrow x^2 + \frac{7}{2}x + \frac{49}{16} = \frac{3}{2} + \frac{49}{16}$$

$$\Rightarrow x^2 + \frac{7}{2}x + \frac{49}{16} = \frac{73}{16} \Rightarrow \left(x + \frac{7}{4}\right)^2 = \frac{73}{16}$$

برای حل معادله به روش مربع کامل از طرفین جذر می‌گیریم. پس جذر $\frac{73}{16}$ را می‌گیریم.

۴۶-

(هاری پلاور، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۴۳ تا ۴۸)

$$x = \Delta \Rightarrow 3(\Delta)^2 + k(\Delta) - 10 = 0 \Rightarrow 75 + 5k - 10 = 0$$

$$\Rightarrow 5k = -65 \Rightarrow k = -13$$

پس معادله درجه دوم به صورت $3x^2 - 13x - 10 = 0$ می‌باشد، که با داشتن یکی از ریشه‌ها و بدست آوردن مجموع ریشه‌ها با توجه به ضرایب معادله داریم:

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = -\frac{b}{a} \Rightarrow \frac{-(-13)}{3} = \Delta + \alpha$$

$$\Rightarrow \alpha = \frac{13}{3} - \Delta = \frac{13}{3} - \frac{15}{3} = \frac{-2}{3}$$

پس ریشه دیگر این معادله $-\frac{2}{3}$ می‌باشد.

۴۷-

(امیر زرنروز، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۴۳ تا ۴۸)

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = S = \frac{1 + \sqrt{5}}{2} + \frac{1 - \sqrt{5}}{2} = \frac{1 + \sqrt{5} + 1 - \sqrt{5}}{2} = \frac{2}{2} = 1$$

$$\text{حاصل ضرب ریشه‌ها} = P = \left(\frac{1 + \sqrt{5}}{2}\right) \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2}\right) = \frac{1^2 - (\sqrt{5})^2}{4} = \frac{1 - 5}{4} = -1$$

$$\text{معادله مطلوب} \rightarrow x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 - 1x + (-1) = 0 \Rightarrow x^2 - x - 1 = 0$$

۴۸-

(کریم نصیری، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۴۳ تا ۴۸)

اگر $\Delta > 0$ ، معادله دو جواب دارد. پس ابتدا Δ معادله را تشکیل می‌دهیم:

$$2x^2 + 3x - m - 3 = 0$$

$$\Delta = 3^2 - 4(2)(-m-3) = 9 + 8m + 24 = 8m + 33$$

$$\Delta > 0 \Rightarrow 8m + 33 > 0 \Rightarrow m > \frac{-33}{8}$$

۴۹-

(هاری پلاور، معادله‌های شامل عبارتهای گویا، صفحه‌ی ۴۹ تا ۵۴)

با جایگذاری مقدار $x=1$ در معادله داریم:

$$\frac{3(1)-2}{a+4} + \frac{1}{(2-4)^2+1} = 3 \Rightarrow \frac{1}{a+4} + \frac{1}{5} = 3 \Rightarrow \frac{1}{a+4} = \frac{14}{5}$$

$$\Rightarrow a+4 = \frac{5}{14} \Rightarrow a = \frac{-51}{14}$$

۴۳-

(مهمربفرایی، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۳۵ تا ۳۸)

$$(x-k)^2 - 4 = 0 \Rightarrow (x-k)^2 = 4 \xrightarrow{k=-1} (x+1)^2 = 4$$

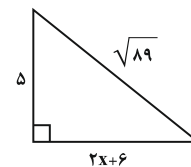
$$\text{ریشه‌گیری} \rightarrow \begin{cases} x+1=2 \Rightarrow x=1 \\ x+1=-2 \Rightarrow x=-3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{اختلاف جواب‌ها} = |-3-1| = |-4| = 4$$

۴۴-

(فرزاد روشنی، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۳۵ تا ۳۸)

ابتدا طبق رابطه فیثاغورث داریم:

$$(\sqrt{89})^2 = 5^2 + (2x+6)^2 \Rightarrow 89 = 25 + 4x^2 + 24x + 36$$

$$\Rightarrow 4x^2 + 24x - 28 = 0 \Rightarrow x^2 + 6x - 7 = 0$$

$$\Rightarrow (x+7)(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{غ ق ق } x = -7 \\ \text{ق ق } x = 1 \end{cases}$$

(فردار روشنی، صفحه‌ی ۲ تا ۱۱)

۵۵-

به بررسی تک تک موارد می‌پردازیم:

الف) $(p \vee q) \wedge r \equiv (T \vee F) \wedge T \equiv T \wedge T \equiv T$

ب) $(\sim p \wedge q) \wedge \sim r \equiv (\sim T \wedge F) \wedge \sim T$

$\equiv (F \wedge F) \wedge F \equiv F \wedge F \equiv F$

پ) $(\sim p \vee \sim q) \equiv (\sim T \vee \sim F) \equiv (F \vee T) \equiv T$

ت) $(\sim p \wedge p) \equiv (\sim T \wedge T) \equiv (F \wedge T) \equiv F$

ث) $(\sim q \wedge q) \equiv (\sim F \wedge F) \equiv (T \wedge F) \equiv F$

(فردار روشنی، صفحه‌ی ۲ تا ۱۱)

۵۶-

با استفاده از هم‌ارزی $(p \vee q) \wedge (p \vee r) \equiv p \vee (q \wedge r)$ داریم:

$(p \vee \sim q) \wedge (p \vee q) \equiv p \vee (\underbrace{\sim q \wedge q}_F) \equiv p \vee F \equiv p$

(امیر زرنروز، صفحه‌ی ۲ تا ۱۱)

۵۷-

ارزش $p \vee q$ نادرست است، پس هم ارزش $\sim p$ نادرست است و هم ارزش q .
لذا ارزش p درست است. از طرفی گفته شده ارزش $p \wedge r$ هم نادرست است ولی چون ارزش p درست است ارزش r حتماً باید نادرست باشد، لذا خواهیم داشت:

$\sim (p \vee \sim q) \wedge r \equiv \sim (T \vee \sim F) \wedge F \equiv \sim (T \vee T) \wedge F \equiv (F \wedge F) \equiv F$

(امیر ورکیانی، صفحه‌ی ۲ تا ۱۱)

۵۸-

گزینه‌ی «۱»: گزاره $Z \subseteq N$ ، گزاره‌ای نادرست است، که ترکیب عطفی آن با گزاره‌ی درست $\frac{\sqrt{8}}{1} = 2$ دارای ارزش نادرست می‌باشد.

گزینه‌ی «۲»: مقدم گزاره‌ای درست است که از آن نتیجه نادرست گرفته شده است و لذا ترکیب شرطی دو گزاره دارای ارزش نادرست می‌باشد.
گزینه‌ی «۳»: از آنجایی که مقدم گزاره‌ای نادرست است در نتیجه ترکیب شرطی آن همواره دارای ارزش درست می‌باشد.
گزینه‌ی «۴»: ترکیب دو شرطی دو گزاره که یکی از آن‌ها نادرست و دیگری درست باشد $(-x^2 + 3 = 0)$ دو ریشه دارد) دارای ارزش نادرست است.

(امیر زرنروز، صفحه‌ی ۲ تا ۱۱)

۵۹-

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$p \wedge \sim q$
T	T	F	F	F
T	F	F	T	T
F	T	T	F	F
F	F	T	T	F

$\sim p \vee q$	$(p \wedge \sim q) \Rightarrow (\sim p \vee q)$
T	T
F	F
T	T
T	T

(فردار روشنی، معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه‌ی ۳۹ تا ۵۴)

۵۰-

$\frac{x^2}{x-4} - \frac{2x+8}{x-4} = 2x \Rightarrow \frac{x^2 - 2x - 8}{x-4} = 2x \Rightarrow x^2 - 2x - 8 = 2x^2 - 8x$

$\Rightarrow x^2 - 6x + 8 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=2 & \text{ق ق} \\ x=4 & \text{غ ق ق} \end{cases}$

$x - \frac{1}{x} = 2 - \frac{1}{2} = \frac{3}{2}$

دقت کنید $x=4$ غیرقابل قبول است، چون ریشه مخرج معادله می‌باشد.

ریاضی و آمار (۲)

مبحث: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

(امیر ورکیانی، صفحه‌ی ۲ تا ۳)

۵۱-

گزینه‌ی «۱»: جمله خبری است و می‌دانیم که $\sqrt{5} - 5$ عددی منفی است، پس عبارت داده شده گزاره‌ای نادرست است.
گزینه‌ی «۲»: جمله خبری است ولی نمی‌توان درستی یا نادرستی آن را تعیین کرد، پس گزاره نیست.
گزینه‌ی «۳»: جمله، خبری نبوده و گزاره نمی‌باشد.
گزینه‌ی «۴»: جمله، خبری نبوده و گزاره نیست.

(امیر زرنروز، صفحه‌ی ۲ تا ۳)

۵۲-

نقیض $\sqrt{3} > \sqrt{3}$ برابر است با $\sqrt{5} \leq \sqrt{3}$ و نقیض $\sqrt{5} < \sqrt{3}$ برابر است با $\sqrt{5} \geq \sqrt{3}$ پس در گزینه‌ی «۳» دو گزاره کنار هم نقیض هم نیستند.

(فردار روشنی، صفحه‌ی ۲ تا ۳)

۵۳-

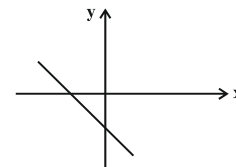
نقیض، نقیض یک گزاره، هم ارزش خود گزاره می‌باشد:
 $\sim (\sim p) \equiv p$
پس همان ۲ عددی زوج است گزینه درست می‌باشد.

(امیر زرنروز، صفحه‌های ۲ تا ۳ و ۸)

۵۴-

گزاره $x^2 \cdot x^y = x^3 \cdot x^6$ گزاره‌ای درست است، پس گزینه‌ای درست است که گزاره‌ای با ارزش درست باشد.

گزینه‌ی «۱»: تمام مقسوم علیه‌های طبیعی عدد ۱۴ عبارتند از: ۱، ۲، ۷، ۱۴.
گزینه‌ی «۲»: واریانس داده‌های ۳، ۳، ۳، ۳ برابر صفر است، چون داده‌ها با هم برابرند.
گزینه‌ی «۳»: نمودار خط $y = -x - 1$ فقط از ربع اول نمی‌گذرد.

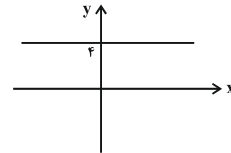
گزینه‌ی «۴»: رابطه $f = \{(3, 6), (1, 7), (1, 2)\}$ تابع نیست.
چون در زوج‌های $(1, 7)$ و $(1, 2)$ فقط عضوهای اول برابرند.

۶۰-

(امیر زراتورز، صفحه‌ی ۲ تا ۱۱)

نمودار f تابع است $(F) \Leftrightarrow [(N \neq 2) \vee (F)]$

فقط اگر در جای خالی، گزاره‌ای با ارزش نادرست قرار گیرد ارزش کل گزاره داده شده درست می‌شود. از بین گزینه‌ها فقط گزاره «مزه غذاها (خوب، متوسط، بد) متغیر کیفی اسمی است» ارزش نادرست دارد. توجه کنید که نمودار خط $y = 4$ از ربع اول و دوم می‌گذرد:

ضمناً عدد ۱ نه اول است و نه مرکب، پس گزاره‌ای درست است. میانه هم همان چارک دوم داده‌ها می‌باشد.

ریاضی و آمار (۱)

۶۱-

(همید زرین‌کفش، معادله و مسائل توصیفی، صفحه‌ی ۲۶ تا ۳۴)

فرض می‌کنیم تعداد سکه‌های ۱۰۰ تومانی برابر x باشد، در این صورت تعداد سکه‌های ۵۰ تومانی $(200 - x)$ می‌باشد، لذا مجموع پول کلک برابر است با:

$$x \times 100 + (200 - x) \times 50 = 16000$$

$$\Rightarrow 100x + 10000 - 50x = 16000$$

$$\Rightarrow 50x = 6000 \Rightarrow x = \frac{6000}{50} = 120$$

پس تعداد سکه‌های ۱۰۰ تومانی ۱۲۰ تا و تعداد سکه‌های ۵۰ تومانی ۸۰ تا است.

$$\frac{\text{تعداد سکه‌های ۱۰۰ تومانی}}{\text{تعداد سکه‌های ۵۰ تومانی}} = \frac{120}{80} = \frac{3}{2}$$

۶۲-

(امیر مهوریان، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۳۵ تا ۳۸)

از آنجا که $x = -1$ ریشه این معادله است، پس در آن صدق می‌کند.

$$(m+x)^2 + mx - 5 = 0 \xrightarrow{x=-1} (m-1)^2 + (-1)m - 5 = 0$$

$$\Rightarrow m^2 - 2m + 1 - m - 5 = 0$$

$$\Rightarrow m^2 - 3m - 4 = 0 \xrightarrow{\text{حل معادله درجه دوم}} (m+1)(m-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 4 \\ m = -1 \end{cases}$$

به روش تجزیه

۶۳-

(همید زرین‌کفش، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۳۹ تا ۴۲)

برای حل معادله به روش مربع کامل ابتدا عدد ثابت را به طرف راست تساوی می‌بریم و سپس طرفین معادله را به ضرب x^2 تقسیم می‌کنیم و در نهایت مربع نصف ضرب x را به طرفین معادله اضافه می‌کنیم:

$$3x^2 - 8x + 1 = 0 \Rightarrow 3x^2 - 8x = -1 \Rightarrow x^2 - \frac{8}{3}x = \frac{-1}{3}$$

$$x^2 - \frac{8}{3}x + (\frac{1}{3}x - \frac{8}{3})^2 = \frac{-1}{3} + (\frac{1}{3}x - \frac{8}{3})^2$$

$$\Rightarrow x^2 - \frac{8}{3}x + \frac{16}{9} = \frac{16}{9} - \frac{1}{3} \Rightarrow (x - \frac{4}{3})^2 = \frac{13}{9}$$

پس کافی است عدد $\frac{16}{9}$ را به طرفین معادله اضافه کنیم.

۶۴-

(فرداد روشنی، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۴۳ تا ۴۸)

با توجه به معادله و تشکیل Δ داریم:

$$\Delta x^2 + \frac{1}{\Delta} = 2x \Rightarrow \Delta x^2 - 2x + \frac{1}{\Delta} = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = \Delta \\ b = -2 \\ c = \frac{1}{\Delta} \end{cases}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac \Rightarrow \Delta = (-2)^2 - 4 \times (\Delta) \times (\frac{1}{\Delta}) = 4 - 4 = 0$$

پس معادله دارای ریشه مضاعف می‌باشد.

۶۵-

(امیر زراتورز، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۴۳ تا ۴۸)

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = 0 \Rightarrow \frac{-b}{a} = 0 \Rightarrow \frac{-(4k-8)}{2k-3} = 0 \Rightarrow$$

$$4k - 8 = 0 \Rightarrow 4k = 8 \Rightarrow k = 2$$

$$\text{حاصل ضرب ریشه‌ها} = \frac{c}{a} = \frac{-6}{2k-3} = \frac{-6}{2(2)-3} = \frac{-6}{1} = -6$$

۶۶-

(امیر مهوریان، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۴۳ تا ۴۸)

معادلات را به روش کلی حل می‌کنیم:

$$2x^2 - 2x - 1 = 0 \Rightarrow \Delta = (-2)^2 - 4(2)(-1) = 4 + 8 = 12$$

$$\Rightarrow x = \frac{2 \pm \sqrt{12}}{4} = \frac{2 \pm \sqrt{4 \times 3}}{4} = \frac{2 \pm 2\sqrt{3}}{4} \Rightarrow x = \frac{1 + \sqrt{3}}{2} \text{ یا } x = \frac{1 - \sqrt{3}}{2}$$

ریشه بزرگتر برابر با $\frac{1 + \sqrt{3}}{2}$ می‌باشد.

$$6x^2 + 5x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 5^2 - 4(6)(1) = 25 - 24 = 1$$

$$\Rightarrow x = \frac{-5 \pm \sqrt{1}}{12} = \frac{-5 \pm 1}{12} \Rightarrow x = -\frac{1}{2} \text{ یا } x = -\frac{4}{3}$$

ریشه کوچکتر برابر با $-\frac{1}{2}$ است.

$$\frac{1 + \sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2} = \frac{1 + \sqrt{3} - 1}{2} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

۶۷-

(فرداد روشنی، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۴۳ تا ۴۸)

شرکت هنگامی به نقطه سر به سر خود می‌رسد، که درآمد و هزینه آن با یکدیگر برابر باشد:

$$R(x) = C(x) \Rightarrow -\frac{1}{2}x^2 + 100x = 3600 + 15x \Rightarrow x^2 - 170x + 7200 = 0$$

$$\Rightarrow (x - 90)(x - 80) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 80 \\ x = 90 \end{cases}$$

با توجه به گزینه‌ها $x = 80$ است.

۶۸-

(کیمیا فارمیان، معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه‌ی ۳۹ تا ۵۴)

در حالت اول قبل از ذوب کردن ظرف فرض می‌کنیم وزن مس x باشد، در این صورت وزن نقره $8x$ و وزن ظرف $9x$ می‌باشد. حال در حالت دوم که ظرف ذوب می‌شود و 100 گرم مس به آن اضافه می‌شود، وزن مس $x+100$ و وزن کل ظرف $9x+100$ می‌شود، در این حالت داریم:

$$\frac{8x}{9x+100} = \frac{80}{100}$$

$$800x = 720x + 8000$$

$$\Rightarrow 80x = 8000 \Rightarrow x = 100$$

$$\text{گرم } 8x = 8 \times 100 = 800 = \text{وزن نقره}$$

۶۹-

(امیر ممبریان، معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه‌ی ۳۹ تا ۵۴)

معادله داده شده عبارت است از:

$$x + \frac{6}{x} = -5 \Rightarrow \frac{x^2 + 6}{x} = -5$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 + 6}{x} + 5 = 0 \Rightarrow \frac{x^2 + 6 + 5x}{x} = 0 \Rightarrow x^2 + 5x + 6 = 0$$

$$(x+2)(x+3) = 0 \Rightarrow x = -2 \text{ یا } x = -3$$

۷۰-

(امیر زراندوز، معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه‌ی ۳۹ تا ۵۴)

می‌دانیم که: $x^2 - 9 = (x-3)(x+3)$

پس ک. م. م. مخرج‌ها برابر $(x-3)(x+3)$ می‌باشد. حالا تمام جملات معادله را در این ک. م. م. ضرب می‌کنیم تا مخرج‌ها از بین بروند:

$$(x-3)(x+3) \left(\frac{1}{(x-3)(x+3)} = \frac{x+3}{x-3} - \frac{x-3}{x+3} \right)$$

$$\Rightarrow 1 = (x+3)^2 - (x-3)^2 \Rightarrow 1 = x^2 + 6x + 9 - x^2 + 6x - 9$$

$$\Rightarrow 12x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{12}$$

جواب قابل قبول است چون هیچ مخرجی را به صفر تبدیل نمی‌کند:

$$2x = 2 \times \frac{1}{12} = \frac{1}{6}$$

اقتصاد

۷۱-

(فاطمه فویمیان، پول، صفحه‌ی ۵۴ و ۵۵)

الف) بی‌مبالاتی و یا سوءاستفاده برخی از صرافان از اعتماد مردم و یا تعداد زیاد انواع رسیدها و صرافی‌ها که آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای مردم سخت کرده بود، موجب شد تا دولت‌ها برای جلوگیری از بروز این‌گونه مشکلات به ناچار چاپ و انتشار اسکناس را برعهده گیرند. ایده سپردن نشر پول به یک بانک مرکزی از اینجا شکل گرفت.

ب) با وجود تأثیرات زیاد پول فلزی بر جامعه بشری در این زمینه باز هم مشکلاتی وجود داشت که مهم‌ترین آن‌ها محدود بودن میزان طلا و نقره در دسترس بشر بود.

ج) رسیدها در واقع نخستین اسکناس‌ها بود و پشتوانه آن‌ها، طلا و نقره‌ای بود که نزد صرافان و بازرگانان نگهداری می‌شد.

۷۲-

(علیرضا رضایی، پول، صفحه‌ی ۵۶)

چون افراد خود مبلغ چک را روی آن می‌نویسند به آن «پول تحریری» یا «ثبتي» گفته می‌شود.

ایجاد چک و استقبال مردم از آن باعث شد که «شبه پول» در اقتصاد شکل بگیرد.

۷۳-

(کامران الله مرادی، پول، صفحه‌ی ۵۷ و ۵۸)

الف) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده باشد.

ب) وسیله سنجش ارزش بودن پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها را به یکدیگر آسان می‌کند.

ج) مربوط به وظیفه «وسیله پرداخت در مبادلات» است.

۷۴-

(عمیر صفایی، پول، صفحه‌ی ۵۹ و ۶۰)

رابطه بین تورم و قیمت جدید و قیمت قدیم به صورت زیر است:

$$\text{تورم} = \frac{\text{سطح قیمت‌های قبلی} - \text{سطح قیمت‌های جدید}}{\text{سطح قیمت‌های قبلی}}$$

$$\frac{60}{100} = \frac{x-35}{35} \Rightarrow 60 \times 35 = 100(x-35) \Rightarrow 2100 = 100x - 3500$$

$$\Rightarrow 5600 = 100x \Rightarrow x = \frac{5600}{100} = 56 = \text{میلیون واحد پولی}$$

۷۵-

(فاطمه فویمیان، پول، صفحه‌ی ۶۶ تا ۶۸)

الف) اسناد اعتباری دیداری (چک): از آنجا که این اسناد به محض رؤیت بانک و بدون اطلاع قبلی قابل پرداخت است، به آن‌ها «اسناد دیداری» گفته می‌شود.

ب) اسناد اعتباری کوتاه‌مدت: زمان بازپرداخت این دسته از اسناد یک سال یا کمتر است.

ج) اسناد اعتباری بلندمدت: در مواقعی که دولت یا مؤسسات خصوصی برای رفع مشکلات یا گسترش فعالیت‌های اقتصادی خود به امکانات مالی نیاز پیدا می‌کنند، ممکن است به انتشار اوراق مشارکت اقدام کنند.

د) در صورتی که طلبکار قبل از زمان سر رسید سفته به پول آن نیاز پیدا کند، می‌تواند سفته را پشت‌نویسی (ظهنویسی) کند و با دریافت مبلغ کمتری، طلب خود را به دیگری انتقال دهد.

۷۶-

(موری کاردان، بانک، صفحه‌ی ۶۵)

الف) سپرده‌های دیداری سپرده‌هایی است که موجودی آن‌ها به محض اینکه مشتری مطالبه کند باید به او یا هر کس دیگری که او بخواهد، پرداخت شود.

ب) سپرده غیردیداری به دو صورت است: ۱- سپرده مدت‌دار، ۲- سپرده پس‌انداز

۷۷-

(موری کاردان، بانک، صفحه‌ی ۶۸)

طبق قانون عملیات بانکی بدون ربا، بانک‌ها درآمد خود را از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های تولیدی و عمرانی کسب می‌کنند.

۷۸-

(علیرضا رضایی، بازار سرمایه، صفحه‌ی ۷۲ و ۷۳)

در بورس‌های کالا بیشتر کالاهای واسطه‌ای و مواد خام و اولیه مثل گندم، جو، آهن و ... و برخی مواد شیمیایی مورد معامله قرار می‌گیرد.

۷۹-

(مریم بوستان، پول، صفحه‌ی ۶۰)

حجم کل پول موجود در کشور، نقدینگی آن جامعه به‌شمار می‌رود. با پیدایش پول‌های تحریری (چک) و اینکه بانک‌ها می‌توانستند، شبه پول خلق کنند، حجم نقدینگی شامل پول و شبه پول شد.

۸۰-

(مریم بوستان، بازار سرمایه، صفحه‌ی ۷۳ و ۷۵)

فعالیت‌های بازار سرمایه با تشویق مردم به پس‌انداز و به‌کارگیری پس‌اندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی در کاهش نرخ تورم مؤثر است.

علوم و فنون ادبی (۱)

۸۱-

(اعظم نوری‌نیا، شکل‌گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی، صفحه‌ی ۴۲)

در آغاز قرن چهارم و اوایل قرن پنجم، دانشمندان ایرانی هنوز آثار خود را به عربی می‌نویسند تا بتوانند در سرتاسر دنیای اسلام خوانندگان بیشتری پیدا کنند.

۸۲-

(سعید یعفری، زبان و ادبیات پیش از اسلام، صفحه‌ی ۳۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: پس از ورود اسلام به ایران، زبان فارسی، تحول تازه‌ای را پشت سر گذاشت و با بهره‌گیری از الفبای خط عربی به مرحله‌ی جدیدی گام نهاد که بدان فارسی نو یا فارسی ذری گفته می‌شود.

گزینه‌ی «۲»: یکی از نتایج نفوذ اسلام در ایران، رواج تدریجی خط عربی بود.

گزینه‌ی «۳»: منطقه‌ی رواج فارسی دری، نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

۸۳-

(اعظم نوری‌نیا، شکل‌گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی، صفحه‌ی ۴۱)

در آغاز قرن چهارم و نیمه‌ی اول قرن پنجم دولت سامانی روی کار آمد. در زمان سامانیان، بخارا مهم‌ترین مرکز فرهنگی به‌شمار می‌آمد.

۸۴-

(سعید یعفری، زبان و ادبیات پیش از اسلام، صفحه‌ی ۳۶ و ۳۹)

الف) زبان‌های ایرانی میانه، به دو گروه زبان‌های «پارتی» و «پهلوی» تقسیم می‌شوند. د) آثار برجای مانده‌ی زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.

۸۵-

(اعظم نوری‌نیا، سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، صفحه‌ی ۴۸ و ۴۹)

قالب شعر، قصیده است.

۸۶-

(مفسر اصغری، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم، صفحه‌ی ۵۴ و ۵۵)

تشریح موارد نادرست:

الف) تحول روحی و معنوی سنایی، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید.

ج) بیان ناخرسندی فرزنانگان از اوضاع زمانه‌ی خویش و طرح نابه‌سامانی‌های اجتماعی از مضامین برجسته‌ی شعر این دوره است.

۸۷-

(هژبر رحیمی، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم، صفحه‌ی ۵۳)

موارد ذکرشده در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی از قرن سوم تا میانه‌ی قرن پنجم هستند. در این دوره پدیده‌های عمده‌ی دیگری برای زبان فارسی رخ نموده است از جمله: گسترش فارسی دری و آمیزش آن با کلمات و لغات نواحی مرکزی و غربی ایران، درآمیختن زبان فارسی با مفردات و ترکیبات زبان عربی، آمیختگی با واژه‌ها، نام‌ها، و لقب‌های رایج در عصر غزنوی و سلجوقی.

۸۸-

(هژبر رحیمی، سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، صفحه‌ی ۵۱)

حکیمان دیردیر خوردند و عابدان نیم سیرا خوردند [و زاهدان سدا رمق [خوردند].

۸۹-

(عارف‌سارات طباطبایی‌نژاد، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم، صفحه‌ی ۵۶ و ۵۷)

سبک نثر عبارت گزینه‌ی «۴» به نثر موزون نزدیک نیست زیرا ویژگی اصلی سبک نثر موزون، به‌کارگیری سجع است.

۹۰-

(مفسر اصغری، سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، صفحه‌ی ۵۰ و ۵۱)

تمثیل و استشهاده به آیات و احادیث در متن دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: جملات کوتاه هستند.

گزینه‌ی «۲»: تکرار فعل‌های «گفت، خواست»

گزینه‌ی «۴»: نسبت به دوره‌های بعد از لغات عربی کمتری استفاده شده است.

علوم و فنون ادبی (۲)

۹۱-

(مسن و سگری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۵ و ۱۶)

فخرالدین عراقی از دیگر شاعران نام‌آور قرن هفتم و صاحب غزل‌های عرفانی زیبا است. مثنوی «عشاق‌نامه» او مشهور است او در هر فصل این مثنوی به یکی از مباحث عرفانی پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است. همچنین در کتاب لمعات خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.

۹۲-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۱ و ۲۲)

بیت این گزیننه از سه پایه‌ی آوایی تشکیل شده است:

بی ش ت شب	هست چو دی	گ س یاه
چن ن چ شی	دی ت ز حل	وا ی شب

در حالی که بقیه‌ی گزیننه‌ها از چهار پایه تشکیل شده‌اند.

تشریح گزیننه‌های دیگر:

گزیننه‌ی «۱»:

چ از سر	ب گی رم	ب ود سر	و رو
چ من دل	ب جو یم	ب ود دل	ب رو

گزیننه‌ی «۲»:

ک ف او خا	ر ن شاندا	ک ف او گل	ش ک فاند
هم گل ها	ی ن هانی	ز دل خا	ر ب داند

گزیننه‌ی «۴»:

چن نال دین	مس کین ک تا	زح مای دان	دل دار را
خون بار دین	چش مان ک تا	بی نم م نان	گل زار را

۹۳-

(حسن و سگری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۵)

نجم الدین رازی از عارفان قرن هفتم است و نام کامل کتاب او «مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد» است.

۹۴-

(مسن اصغری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۲)

سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم به مدت سیصد سال سبک غالب متون ادب فارسی بود.

۹۵-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۱ و ۲۲)

شکل صحیح پایه‌ی آوایی مصراع این گزیننه بدین گونه است:

چ باشد آ	ب ها نان ها	ب چو شد
----------	-------------	---------

۹۶-

(مسن اصغری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۳ و ۱۴)

الف) با توجه به پایان یافتن بساط حکومت آخرین خلیفه‌ی عباسی، زبان رسمی و رایج عربی و نگارش به آن از رواج افتاد.

ب) قالب قصیده که پیش از این در خدمت فرمانروایان بود؛ کم‌رنگ شد و غزل که زبان دل و عشق بود، گسترش یافت.

۹۷-

(اعظم نوری نیا، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۸ و ۱۹)

موارد «الف» و «ت» نادرست هستند: الف) دولتشاه سمرقندی، کتاب تذکره‌ی دولتشاه را به تشویق امیرعلی شیر نوایی نوشت.

ت) جامی در کتاب نفحات‌الانس، شیوه‌ی تذکره‌الاولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد.

۹۸-

(اعظم نوری نیا، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۲ و ۲۳)

صورت درست پایه‌های آوایی در سایر مصراع‌ها:

گزیننه‌ی «۱»:

مژ دی زح	مت ب سا	ند س روش
----------	---------	----------

گزیننه‌ی «۳»:

خ شاره	ن ور دی	ک چن صب	ح صدق
--------	---------	---------	-------

گزیننه‌ی «۴»:

ک این گل کم	ن می گر دد	ب چی دن
-------------	------------	---------

۹۹-

(هژبر ربیمی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۸)

در عهد بازماندگان تیمور، تاریخ‌نویسی به همان اسلوب ساده رواج یافت و ادبیات رونقی تازه گرفت.

۱۰۰-

(سعید یعفری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۶ و ۱۷)

گزیننه‌ی «۱»: در این عصر، مناطقی مثل مرکز ایران، به‌ویژه شهر شیراز هم‌چنان در حکم مرکز ادبی این عصر به‌شمار می‌رفت.

گزیننه‌ی «۳»: متنوی جمشید و خورشید سلمان ساوجی به شیوه‌ی داستان‌های نظامی سروده شده است.

گزیننه‌ی «۴»: لحن سخن حافظ گزنده، طنزآمیز است و در غزل او، فرهنگ گذشته ایران با همه‌ی کمال ایرانی - اسلامی خود رخ می‌نماید.

علوم و فنون ادبی (۲) (شاهد «گواه»)

۱۰۱-

(کتاب جامع، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۳ کتاب درسی)

با حمله‌ی ویرانگر مغولان، دوستداران فرهنگ و اخلاق که سرخورده شده بودند، اغلب به تصوف پناه بردند و به ادبیاتی روی آوردند که بر عواطف انسانی، ترویج روحیه‌ی تسامح و تساهل، خدمت به خلق، آزادی و اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا، تکیه داشت.

۱۰۲-

(کتاب جامع، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی)

در حمله‌ی مغول، کمال‌الدین اسماعیل، مداح جلال‌الدین خوارزمشاه کشته شد.

۱۰۳-

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی، ترکیبی)

پایه‌های آوایی و هجاهای بیت:

غ لام آن	سَبک روحم	کِ با مَن سَر	گِ ران دارد	هر پایه ۴
ج و ا بش تـ	خُ پَن داری	شِ گَر زِی رِ	زبان دارد	هجا و هر مصراع ۱۶ هجا دارد.

۱۰۴-

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۴ کتاب درسی)

پایه‌های آوایی بیت:

پیا تا گل	بَرَفشانی	مِ می در سا	غَرَندازیم
فلک را سَف	ف بشکافیـ	مِ طرحی نُو	دَرَندازیم

۱۰۵-

(کتاب جامع، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۹ کتاب درسی)

«تذکره دولتشاه» شرح احوال بیش از ۱۰۰ تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.

۱۰۶-

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۳ کتاب درسی)

در هر پایه آوایی در مصراع گزینه «۱» سه هجا و در سایر گزینه‌ها چهار هجا به کار رفته است:

بِ چش مِ	مَن نِ در	تُ چُن تو	تِ یا یی
----------	-----------	-----------	----------

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»:

دِ لا تا کی	پِ زی سو دا	دِ رو نِ گُـ	بِ دِ خض را
-------------	-------------	--------------	-------------

گزینه «۳»:

صِ فَا دِه دِـ	دِی خُد را	کِ تا دی دا	رِ جان بی نی
----------------	------------	-------------	--------------

گزینه «۴»:

چِ غم رَت زَف	تِ بَرِ غِف لَت	بِ دین با قی	تِ لافِی کُن
---------------	-----------------	--------------	--------------

۱۰۷-

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۵ کتاب درسی)

آخرین پایه آوایی در دو مصراع بیت، به ترتیب: «لان کنی» و «نَگَـذری» است. این پایه‌ها از نظر نظم و آهنگ با «تاکستان» برابر نیستند.

۱۰۸-

(کتاب جامع، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۷ کتاب درسی)

موش و گربه، منظومه‌ای تمثیلی است.

۱۰۹-

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۲ و ۲۳ کتاب درسی)

هر مصراع از بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۳» از چهار پایه آوایی تشکیل شده است و در هر پایه آوایی هم سه هجا وجود دارد. پایه‌های آوایی و هجاهای بیت صورت سؤال و گزینه «۳»:

چُ عِش قش	بِ را رَد	سَ زَـذِ بی	قَ را ری
تِ را کی	گِ دا رَد	کِ سَـر را	بِ خا ری

بیت گزینه «۳»:

مَ زَن جان	دِ کم را	کِ این مَر	غِ وُح شی
زِ با می	کِ بر خا	سَـت مَش کل	نِ شی ند

۱۱۰-

(کتاب جامع، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۶ و ۱۷ کتاب درسی)

ابن یمین، شاعر عصر سربداران، قدرت شاعری خود را در نظم قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱۱-

(اعظم نوری نیا، شکل‌گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی، صفحه‌ی ۴۳)

شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم به دست رودکی بنیاد نهاده شد. رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره، حماسی، مدحی و غنایی بود. شعر حکمی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید. اولین کسی که قصیده تمام و کمال درباره موعظه و نصیحت در شعر فارسی سرود، کسایی بود.

۱۱۲-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم، صفحه‌ی ۵۶ و ۵۷)

عبارات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» به سبک مصنوع بیان شده‌اند که ویژگی اصلی آن کاربرد جملات طولانی و به‌کارگیری واژگان دشوار و عربی است؛ در حالیکه در گزینه‌ی «۱»، نثری ساده و مسجع به سبک نثر موزون دیده می‌شود.

۱۱۳-

(اعظم نوری نیا، شکل‌گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی، صفحه‌ی ۴۳ و ۴۴)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ابوعلی بلعمی به دستور منصور بن نوح سامانی مأموریت یافت تاریخ مفصلی را که محمدبن جریر طبری به عربی نوشته بود، به فارسی برگرداند.

گزینه «۲»: در این عهد، هنوز آوردن اصطلاحات علمی و اشعار و امثال در آن رایج نشده بود.

گزینه «۳»: موضوع کتاب شاهنامه ابومنصوری تاریخ گذشته ایران است. امروز فقط چند صفحه‌ای از مقدمه آن باقی مانده است.

علوم و فنون ادبی (۱) (شاهد «گواه»)

۱۱۴-

(مفسر اصغری، سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، صفحه‌ی ۵۱)

در این متن حذف فعل به قرینه صورت نگرفته است.

۱۱۵-

(هژبر رییمی، سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، صفحه‌ی ۴۸)

نخستین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام، ابتدا در سیستان و سپس در خراسان بزرگ پدید آمد.

۱۱۶-

(سعید بعفری، زبان و ادبیات پیش از اسلام، صفحه‌ی ۳۷ و ۳۸)

پس از برافتادن ساسانیان، طاهریان نخستین دولت اسلامی ایران بودند. زبان پارسی در شمال و شمال شرقی ایران متداول بوده است.

۱۱۷-

(مفسر اصغری، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم، صفحه‌ی ۵۵)

از ویژگی‌های شعر فارسی در این دوره، تأثیرپذیری برخی از شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن است.

۱۱۸-

(سعید بعفری، زبان و ادبیات پیش از اسلام، صفحه‌ی ۳۷ و ۳۸)

تشریح موارد نادرست:

الف) زبان پارسی، در دوره‌ی اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره‌ی ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.

د) «هزار و یک شب» اصلی پهلوی دارد.

۱۱۹-

(هژبر رییمی، سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، صفحه‌ی ۵۱)

کتاب‌های تاریخ بیهقی، کیمیای سعادت، کشف‌المحجوب، قابوس‌نامه و سفرنامه ناصر خسرو مربوط به نثر دوره‌ی غزنوی و سلجوقی هستند.

۱۲۰-

(هژبر رییمی، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم، صفحه‌ی ۵۶)

عبارت «گزینه‌ی ۴» را نمی‌توان جزء نثر موزون به شمار آورد زیرا ویژگی اصلی نثر موزون به کارگیری سجع‌های ساده است. نثر موزون با بهره‌گیری از جمله‌های کوتاه، خود را به شعر نزدیک می‌کند.

۱۲۱-

(کتاب جامع (با تغییر)، زبان و ادبیات پیش از اسلام، صفحه‌ی ۳۸ کتاب درسی)

ترجمه‌ی عربی و فارسی آثاری چون «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» در دست است.

۱۲۲-

(کتاب جامع، شکل‌گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی، صفحه‌ی ۴۳ کتاب درسی)

در این دوره (قرن چهارم) و نیمه‌ی اول قرن پنجم شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت.

۱۲۳-

(کتاب جامع، سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، صفحه‌ی ۵۰ کتاب درسی)

متن گزینه‌ی «۱»، «۲» و «۳» و متن گزینه‌ی «۴» ویژگی‌های نثر دوره‌ی اول؛ همچون ایجاز و اختصار در لفظ و معنا، بهره‌گیری کم‌تر از لغات عربی و کوتاهی جملات را دارند؛ اما متن گزینه‌ی «۳» ویژگی‌های نثر دوره‌ی اول را ندارد.

۱۲۴-

(کتاب جامع، سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، صفحه‌ی ۴۶ و ۴۷ کتاب درسی)

ب) سبک فکاهی: بر اساس هدف / ۵) سبک عالمانه: بر اساس مخاطب

۱۲۵-

(کتاب جامع، سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، صفحه‌ی ۴۸ و ۴۹ کتاب درسی)

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» از اشعار سبک خراسانی هستند. زبان اشعار ساده است. اشعار واقع‌گرا هستند.

۱۲۶-

(کتاب جامع، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم، صفحه‌ی ۵۴ و ۵۵ کتاب درسی)

مرکز ادبی مهم دیگری که در نیمه‌ی دوم قرن ششم، در شکل‌گیری شیوه‌ی خاصی از شعر فارسی مؤثر بود، حوزه‌ی ادبی فارس و نواحی مرکزی عراق (عجم) است. در این حوزه‌ی ادبی، شاعران و نویسندگان مشهوری در اصفهان، همدان، ری و ... ظهور کردند که در تجدید سبک، بسیار تأثیرگذار بودند؛ از جمله‌ی آنان، جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی است.

۱۲۷-

(کتاب جامع، زبان و ادبیات پیش از اسلام، صفحه‌ی ۳۸ کتاب درسی)

طاهریان نخستین دولت اسلامی پس از سقوط ساسانیان در ایران بودند و ادبیات فارسی نو (دری)، تقریباً هم‌زمان با این دولت پدید آمد.

۱۲۸-

(کتاب جامع، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم، صفحه‌ی ۵۵ و ۵۶ کتاب درسی) ویژگی اصلی نثر موزون، به کار رفتن سجع در آن است. در گزینه‌ی «۴»، سجع یافت نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به ترتیب «رسانید - نگردانید»، «کوکو - هوهو» و «مرقعیان - ستارگان» واژگان سازنده‌ی سجع هستند.

۱۲۹-

(کتاب جامع (با تغییر)، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم، صفحه‌ی ۵۵ و ۵۶ کتاب درسی) در قرن ششم و اوایل قرن هفتم، نثر فارسی را در حال یختگی و کمال می‌یابیم.

سنایی ابتدا به مدیحه‌گویی مشغول بود و در دوره‌ی دوم از حیات شعری خود به سیر و سلوک معنوی پرداخت.

۱۳۰-

(کتاب جامع، شکل‌گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی، صفحه‌ی ۴۲ و ۴۳ کتاب درسی) آوردن ترکیب‌های تازه و استعاره‌های دلپذیر و تشبیهات گوناگون از خصیصه‌های شعر این دوره است.

منطق

۱۳۱-

(تأهیر پوهریان، مفهوم و مصداق، صفحه‌ی ۲۲ و ۲۳) مفهوم جزئی، مفهومی است که مصداق آن کاملاً مشخص است و قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد. یا شامل اسامی خاص است؛ مانند «بوستان سعدی، الله» و یا مفهیمی است که با صفات اشاره «این» و «آن» مشخص می‌شوند. مفهوم کلی، مفهومی است که قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارد؛ مانند «کتاب و کوه مرتفع».

۱۳۲-

(عاطفه‌ریزه صالحی، مفهوم و مصداق، صفحه‌ی ۲۴) «هر تصدیقی علم است؛ بعضی علم‌ها تصدیق هستند؛ بعضی علم‌ها تصدیق نیستند»: عموم و خصوص مطلق «هیچ عموم و خصوص مطلق، عموم و خصوص من وجه نیست؛ هیچ عموم و خصوص من وجهی عموم و خصوص مطلق نیست»: تباین

۱۳۳-

(سیرعلیرضا امیری، مفهوم و مصداق، صفحه‌ی ۲۶) در یک دسته‌بندی درست، لازم است هر طبقه از مفاهیم نسبت به مفاهیم طبقه‌ی دیگر رابطه «عموم و خصوص مطلق» داشته باشند و اقسام مختلف یک مفهوم باید نسبت به یکدیگر رابطه «تباین» داشته باشند.

۱۳۴-

(مهمرسین امامی، مفهوم و مصداق، صفحه‌ی ۲۵) در حالت عموم و خصوص من وجه، مصداق هر کدام از مفاهیم از جهتی عام‌تر و از جهتی خاص‌تر از دیگری است.

۱۳۵-

(فاطمه شهیمیری، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌ی ۳۲ و ۳۳) بیان وجه شباهت و تفاوت یک مفهوم، نشانگر «تعریف تحلیلی» و نشان دادن تصویر یک مفهوم، بیانگر «تعریف به مثال یا تعریف مصداقی» یا «تعریف به تشبیه» است و مراجعه به فرهنگ اصطلاحات برای یافتن معنای یک لفظ را «تعریف لغوی» می‌نامند.

۱۳۶-

(تأهیر پوهریان، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌ی ۳۳ و ۳۴) در تعریف، وقتی به وجه تفاوت و اشتراک یک مفهوم با سایر مفاهیم و به موارد استفاده و کاربرد آن اشاره می‌کنیم، «تعریف تحلیلی» است.

۱۳۷-

(سیرعلیرضا امیری، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌ی ۳۳) در تعریف به مثال (تشبیه)، به ذکر نمونه‌ها یا تصاویری از مصادیق واژه مورد نظر یا موارد شبیه به آن می‌پردازیم. این شیوه از تعریف برای واژگانی مناسب است که بتوان به نحوی مصادیق آن یا امور شبیه به آن را به افراد معرفی کرد.

۱۳۸-

(مهمرسین امامی، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌ی ۳۳ و ۳۴) تعریف به مفاهیم عام و خاص، از روش‌های تعریف تحلیلی است که در آن با دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم، به ویژگی مشترک با سایر مفاهیم مشابه و ویژگی خاص آن شیء، به تعریف شیء، می‌پردازیم.

۱۳۹-

(فاطمه شهیمیری، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌ی ۳۵) هدف از تعریف کردن، «شناساندن مفاهیم و تصورات مجهول برای شنونده» است؛ لذا برای معرفی بهتر یک مفهوم می‌توان از ترکیب انواع تعریف استفاده نمود.

۱۴۰-

(تأهیر پوهریان، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌ی ۳۷ و ۳۸) تعریف قیمتی به ثمن، شرط «واضح بودن» و تعریف حرکت مکانی به انتقال شیء از مکانی به مکان دیگر شرط «دوری نبودن» را ندارند.

فلسفه

۱۴۱-

(سیرعلیرضا امیری، فلسفه چیست (۲)، صفحه‌ی ۱۲) دانشمندان علوم انسانی درباره «ماهیت و حقیقت انسان»، عقایدی دارند که اساس و شالوده نظریات آن‌ها در رشته‌های علوم انسانی است.

۱۴۲-

(فاطمه شهیمیری، فلسفه چیست (۲)، صفحه‌ی ۱۳ و ۱۴) روان‌شناسی رفتارگرا برای شناختی ارزش قائل است که از طریق حس و تجربه بوده و مشاهده پذیر باشد. این روان‌شناسی بر دیده‌ها، شنیده‌ها و لمس کردنی‌ها متمرکز بود و انسان را ماشینی تلقی می‌کرد مرکب از رفتارهای معین که یادگیری نیز نوعی رفتار است که حاصل «بازتاب عوامل مؤثر محیطی است و لذا قابل پیش‌بینی و برنامه‌ریزی است».

۱۴۳-

(تأهیر پوهریان، فلسفه چیست (۲)، صفحه‌ی ۱۵) روان‌شناسی گشتالت معتقد است که انسان، در یادگیری و شناخت، اجزای تشکیل دهنده جدا از هم یا در کنار هم را درک نمی‌کند؛ بلکه آن‌ها را مانند مجموعه‌های متداخل، به «صورت کل یا واحد می‌شناسد». مثلاً هنگام یادگیری کلمه «بابا»، کودک ابتدا کل کلمه را می‌شناسد و سپس به تدریج حروف تشکیل دهنده آن و معنای آن کلمه را درمی‌یابد.

۱۴۴-

(مفروضین امامی، فلسفه چیست (۲)، صفحه‌ی ۱۷)

در مکتب فلسفی مارکسیسم، این اعتقاد وجود دارد که هر فرد، برحسب اینکه به کدام یک از طبقات اقتصادی جامعه تعلق داشته و در کدام دوره از تاریخ زندگی کند، دارای عقاید، فرهنگ‌ها، ارزش‌ها و آرمان‌های خاصی است. گویی وجودی مستقل از جامعه خود ندارد.

۱۴۵-

(فاطمه شومیری، فلسفه چیست (۲)، صفحه‌ی ۱۸)

مسئله حاکمیت و اقتدار سیاسی و این که مردم از کدام مرجع اطاعت کنند از مسائل مهم علم سیاست است و پاسخ به آن در گرو ورود به فلسفه سیاست است. تبیین عقلانی ماهیت و حقیقت انسان و جامعه و حاکمیت آن به «فلسفه سیاست» مربوط است.

۱۴۶-

(عاطفه ربایه صالحی، فلسفه چیست (۲)، صفحه‌ی ۱۹)

در فلسفه علم اخلاق، سعی می‌شود یک معنا و شالوده‌ای عقلانی پیدا شود تا براساس آن بتوان احکام و قواعد علم اخلاق را تبیین عقلانی کرد.

۱۴۷-

(سیدعلیرشا امیری، فلسفه چیست (۲)، صفحه‌ی ۲۲ و ۲۳)

بیت صورت سؤال، ناظر به تفکر اسلامی است که بر مبنای آن هر ذره‌ای از ذرات جهان، نقش و نگاری از جمال خداوندی است و هنرمند که این بینش را دارد می‌کوشد تا از ظواهر اشیا عبور کند و جلوه زیبایی حق را به همراه اشیا موجودات مشاهده کند.

۱۴۸-

(فاطمه شومیری، فلسفه چیست (۱)، صفحه‌ی ۵)

تفکر فلسفی، کوششی برای یافتن پاسخ‌های مناسب به اصلی‌ترین و بنیادی‌ترین پرسش‌های ذهن انسان پیرامون حیات معنوی اوست که نیازمند دقت و تلاش فکری پیوسته است تا رفته رفته فرد بتواند با ورزیدگی عقلی از امور معمولی و روزمره عبور کند و با دقت و نظم منطقی، در مفاهیم دقیق و عمیق فلسفی اندیشه کند و به پاسخ‌های مناسب دست یابد.

۱۴۹-

(تاهیر پوهریان، فلسفه چیست (۱)، صفحه‌ی ۸ و ۹)

علوم تجربی به مبانی و اصول فلسفی علوم طبیعی متکی است، در حالی که این اصول در هیچ علم تجربی‌ای قابل تحقیق نیست.

۱۵۰-

(مفروضین امامی، فلسفه چیست (۱)، صفحه‌ی ۷)

«درستی روش تجربه و آزمایش» و «قابل اعتماد بودن شناخت» به‌عنوان «مبانی و اصول و تکیه گاهی» برای علوم مختلف و مانند لنگرگاه کشتی غول‌پیکر یا ستون‌های تناوری، نقش محافظت از علوم را برعهده دارند.

روان‌شناسی

۱۵۱-

(سوفیا فرنی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۲۵ و ۲۶)

حد فاصل مخچه و لوب آهیانه‌ای، لوب پس‌سری قرار گرفته است که مربوط به مغز پیشین می‌باشد و شیار طولی مغز را به دو نیمکره راست و چپ تقسیم می‌کند.

۱۵۲-

(هژبر رییمی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۵)

کودکان در ابتدا، هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند، به همین دلیل مسئول رفتار خود نیستند و عنصر اخلاقی به حساب نمی‌آیند.

۱۵۳-

(سوفیا فرنی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۴۷)

به ترتیب نشستن مستقل در سن ۵ الی ۸ ماهگی و ایستادن مستقل در سن ۱۱ الی ۱۴ ماهگی امکان پذیر می‌شود.

۱۵۴-

(موسا عفتی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۴۹ و ۵۰)

رشد هیجانی در کودکان نسبت به حیوانات، به دلیل آگاهی بیشتر و برقراری تعامل با محیط بازتر و متنوع‌تر، رشد یافته است و هیجانات مرکب دوره کودکی عبارتند از: احساس پشیمانی، سیاست‌گذاری و ترحم.

۱۵۵-

(هژبر رییمی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۲۳ و ۲۴)

الف) کندی اولین فیلسوفی است که در اسلام به شرح و توصیف نفس و اقسام آن به شیوه ارسطو پرداخته است. ب) جاحظ از پیشگامان روش علمی - تجربی است و ابزارهای شناخت انسان از نظر وی، حس، عقل و الهام است. ج) ابن‌سینا بر اهمیت ادراک حسی در جریان شناخت تأکید دارد و شناخت راستین را شناخت عقلی می‌داند.

۱۵۶-

(موسی آبروی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۲۱ و ۲۲)

الف) بازنمایی اطلاعات حافظه به تفکر منتهی می‌شود. ب) توجه، مرحله نخست شناخت پایه است. ج) عالی‌ترین مرتبه شناخت، حل مسئله و تصمیم‌گیری می‌باشد.

۱۵۷-

(سوفیا فرنی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۵)

به ترتیب انجام بازی‌های موازی و اینکه کودکان علاقمند هستند در کنار یکدیگر باشند ولی به تنهایی بازی کنند دلالت بر سن ۴ تا ۵ سالگی دارد. در دوره دبستان کودکان علاقه خاصی به بازی با هم‌جنسان خود دارند. اولین علامت رشد اجتماعی در ۲ تا ۳ ماهگی به صورت لبخند اجتماعی است.

۱۵۸-

(الهام میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰، ۴۱ و ۴۲)

الف) حل مسائل ← رشد شناختی / رعایت حقوق دیگران ← رشد اخلاقی
ب) از لحاظ رشد جسمانی کودک در ۱۵ ماهگی بدون کمک می‌تواند راه برود.
پ) کروموزوم‌های مادر به شکل XX+۴۴ است.

۱۵۹-

(الهام میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷، ۴۰ و ۴۱)

الف) به شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی، فراخوانی زندگی می‌گویند.
ب) در روان‌شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است «رشد یا پختگی» می‌گویند.
پ) وراثت به عنوان یک عامل زیستی مؤثر بر رشد شناخته شده است. عوامل زیستی، ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است.

۱۶۰-

(الهام میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۳۹)

الف) عامل زیستی (ب) عامل محیطی (ج) عامل زیستی
ایات اول و آخر به عامل زیستی اشاره دارند و بیان می‌کنند در صورت وجود عامل زمینی هیچ عامل دیگری تأثیرگذار نیست.
اما بیت دوم به عامل محیطی و تأثیر محیط بر پسر حضرت نوح (ع) اشاره دارد.